

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

P. Kowalski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Rzym, 11/XII, 1920.

Otrzym. 12/XII.20.g.14.

Nr. 25.

Receptus 9.

Zaraz byłem u pana Douloet, ^{W. Wątykan} ~~posła francuskiego~~ pokazatem odpowiedź Watykanu. Douloet tegoż dnia interwenjował. Po audjencji u Gasparriego zakomunikował mi: Kardynał Gasparri powiedział: 1/ że dekret Bertrama zniesiony eo ipso nowym dekretem; 2/ że napisak do Bertrama, że jurysdykcja jego zostaje utrzymana, lecz papież wyraża życzenie, by do końca plebiscytu nie robił z niej użytku. Przez tego ksiądz Ogno jedzie ze specjalnymi pełnomocnictwami. Tak na przykład w sprawie śmierci proboszcza nowa nominacja wymaga zgody Ogno. Ogno będzie w ciągłym kontakcie z generałem Le Rond. Na pytanie Douloet'a, czy może te oświadczenia kardynała podać do wiadomości Rządu Polskiego, kardynał odpowiedział twierdząco. Douloet twierdzi, że to maximum ustępstw, które można osiągnąć i radzi przyjęcie. Wątpi, by wyraźniej i formalniej wydzielenia dało się otrzymać. Wręczenie lettres de rappel uważa za niewskazane, bo wstrzymałoby wyjazd Ogno, co według niego byłoby szkodliwe. Szukam więc z wręceniem listów na ostateczną telegraficzną decyzję.

MACZELNE DOZWOŁENIE WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

J.B.

L. Dz. 62057, dnia 20/XII 1920 r.

złagaz. Wydział

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyktor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyktor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

p. Kowalski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Rzym. 3. XII. 1920.

Otrzym. 5. XII. g. 18.

Receiptus 6.

Przed złożeniem jutro oficjalnej noty rozmawiałem prywatnie z Gaspari. Caretim Tedeschinim. Gaspari oświadczył że specjalnych pełnomocnictw Bertramowi nie dano. Tyko na skargi Bertrama odpowiedziano, by używa praw które mu daje prawo kanoniczne, że rozporządzenie Bertrama ...x/ nie jest w duchu prawa kanonicznego. Byłby w duchu prawa kanonicznego i zakaz wszystkim księżom Polakom i Niemcom udziału w agitacji plebisytuwej. Ponieważ Watykan zepowie taki zakaz proponuje prozą natychmiast o instrukcje. Watykan chce wysłać zastępcę dla Ratiego na Śląsk. Gerwpon...żak o księdzu Ogno charge d'affaires w Wiedniu. Co do życzenia du polskiego Gaspari dał do zrozumienia że w tej formie natrafia na trudności, powiedziałem mu jednak, że je jutro w oficjalnej notcie przedstawię.

...x/ wyraz nieczytelny.

D.S.P.

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

 PILSUDSKI
 INSTITUTE
 ARCHIVES
 New York

huny

47/12

aa
NS

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Kowalski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Bez Numeru.

w Warszawie.

Rzym, 27/XI.1920.

Otr. 28/XI.8.17.

Gasperi ratyfikował Rattiemu by do chwili plebiscytu został na
ślasku lub zostawił zastępcę; ma co do zastępcy natychmiast zro-
bić propozycję Watykanowi. Watykan zgodziłby się na audytora lub se-
kretarza munojatury warszawskiej jako zastępcę. Proszę wpłynąć na
przyspieszenie odpowiedzi Rattiego.

Z.O.

D.S.P.

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

249

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

p.Kowalski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Rzym. 23. XI. 1920.

Bez Nr.

Otrzym. 24. XI. 1920. g. 19.

Papież zgadza się zasadniczo na swą interwencję w ustąpieniu Resentretara. Gasparri robi trudności natury formalnej przedłużając sprawę, żąda podanie cyfr katolików diecezji pozostałych poza granicami Polski. Pyta czy rząd polski da zgodę ewentualną na nominację sufragana dla mniejszości niemieckiej z chwilą nominacji biskupa polaka. Proszę telegraficznie dać żądane przez Watykan informacje i instrukcje.

JN.

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi D.S.P.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Generalny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

